

Věc C-88/23

**Shrnutí žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce podle čl. 98 odst. 1
jednacího řádu Soudního dvora****Datum doručení:**

15. února 2023

Předkládající soud:

Svea Hovrätt, Patent- och marknadsöverdomstolen (Švédsko)

Datum předkládacího rozhodnutí:

13. února 2023

Navrhovatelka:

Parfümerie Akzente GmbH

Odpůrce:

KTF Organisation AB

Předmět sporu v původním řízení

Uvádění kosmetických výrobků na trh (prodej on-line); zákaz používání některých reklamních sdělení a uvádění určitého zboží na trh.

Předmět a právní základ žádosti

Výklad čl. 3 odst. 2 směrnice 2000/31/ES; rozsah působnosti koordinované oblasti. Článek 267 SFEU.

Předběžné otázky

1. Musí být čl. 3 odst. 2 směrnice 2000/31/ES s ohledem na unijní právo obecně a na jeho účinné provádění vykládán v tom smyslu, že brání takové vnitrostátní právní úpravě, která vylučuje použití vnitrostátní právní úpravy v rámci koordinované oblasti, včetně vnitrostátní právní úpravy, kterou se provádí směrnice 2005/29/ES, pokud je poskytovatel služby usazen a poskytuje služby informační společnosti z jiného členského státu a neexistují žádné požadavky na

uplatnění výjimky vyplývající z těch vnitrostátních předpisů, kterými se provádí čl. 3 odst. 4 [směrnice 2000/31]?

2. Vztahuje se koordinovaná oblast podle směrnice 2000/31 na uvádění na trh prostřednictvím internetových stránek prodávajícího a na prodej on-line takového výrobku, který je údajně označen v rozporu s požadavky platnými pro toto zboží v členském státě kupujícího spotřebitele?

3. V případě kladné odpovědi na druhou otázku, jsou z koordinované oblasti podle čl. 2 písm. h) bodu ii) směrnice 2000/31 vyloučeny takové požadavky, které se vztahují na doručování a na zboží jako takové, pokud doručování zboží jako takového představuje nezbytný krok při uvádění na trh a prodeji on-line, nebo je třeba doručování zboží jako takového považovat za aspekt, který je doplňkový a neoddělitelný od uvádění na trh a prodeje on-line?

4. Jakou váhu, pokud vůbec nějakou, má pro posouzení druhé a třetí otázky skutečnost, že požadavky vztahující se na zboží jako takové vyplývají z vnitrostátních předpisů, které provádějí a doplňují unijní odvětvové právní předpisy, včetně čl. 8 odst. 2 směrnice 75/324/EHS a čl. 19 odst. 5 nařízení (ES) [č.] 1223/2009, a které znamenají, že požadavky vztahující se na zboží musí být splněny, aby bylo možné zboží uvést na trh nebo dodat konečným spotřebitelům v členském státě?

Předpisy unijního práva a uplatňovaná judikatura

Směrnice 2000/31/ES; body 18 a 21 odůvodnění; čl. 2 písm. h) bod ii) a čl. 3 odst. 1, 2 a 4

Směrnice 75/324/EHS; čl. 8 odst. 1 a 2

Nařízení (ES) č. 1223/2009; čl. 19 odst. 1 písm. d) a čl. 19 odst. 5 a příloha III

Směrnice 2005/29/ES; článek 11

Směrnice (EU) 2020/1828

Rozsudek ze dne 25. října 2011, eDate Advertising a další (C-509/09, EU:C:2011:685); body 53 až 68

Rozsudek ze dne 2. prosince 2010, Ker-Optika (C-108/09, EU: 2010:725); body 24 až 31

Rozsudek ze dne 1. října 2020, A (Reklama a prodej léčivých přípravků on-line) (C-649/18, EU:C:2020:764), body 54 až 59.

Vnitrostátní právo

Lag (2002:562) om elektronisk handel och andra informationssamhällets tjänster (e-handelslagen) [zákon (2002:562) o elektronickém obchodu a dalších službách informační společnosti (dále jen „zákon o elektronickém obchodu“): § 3 první pododstavec a § 5

Marknadsföringslag (2008:486) [zákon (2008:486) o uvádění na trh]: § 2, § 3 a § 23

Förordning (2013:413) om kosmetiska produkter [nařízení (2013:413) o kosmetických přípravcích]: § 4 první pododstavec

Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter om aerosolbehållare (MSBFS 2018:1) [pravidla švédské agentury pro civilní nouzové situace týkající se aerosolových rozprašovačů (MSBFS 2018:1)].

Stručný popis skutkového stavu a původního řízení

- 1 Účastníky řízení ve věci jsou KTF Organisation AB (dále jen „KTF“) a společnost Parfümerie Akzente GmbH (dále jen „Parfümerie Akzente“). KTF je servisní společností obchodní organizace společností, které dovážejí, vyrábějí nebo uvádějí na trh chemicko-technické spotřební zboží, jako jsou kosmetické a hygienické výrobky. Parfümerie Akzente je německá společnost, která prostřednictvím svých internetových stránek parfumdreams.se uvádí na trh a prodává výrobky pro péči o vlasy a další kosmetické výrobky. Uvádění na trh a prodej prostřednictvím těchto internetových stránek je zaměřen na švédský trh a švédské zákazníky.
- 2 KTF tvrdila, že se společnost Parfümerie Akzente dopouští nekalých obchodních praktik a v únoru 2020 podal proti této společnosti žalobu k Patent – och marknadsdomstolen [Patentový a obchodní soud (Okresní soud, Stockholm); dále jen „POS“]. V této věci se KTF zejména domáhala toho, aby POS pod hrozbou peněžité sankce zakázal společnosti Parfümerie Akzente
 - používat určitá specifická reklamní sdělení při uvádění kosmetických výrobků a výrobků pro péči o vlasy na trh;
 - uvádět na trh některé kosmetické výrobky s aerosolovými rozprašovači, které nejsou označeny ve švédštině v souladu se švédskými právními předpisy, které provádějí a doplňují směrnici 75/324;
 - uvádět na trh některé kosmetické výrobky, které nejsou označeny ve švédštině v souladu se švédskými právními předpisy, které doplňují nařízení č. 1223/2009.
- 3 POS žalobě KTF vyhověl. Uvedený soud dospěl k závěru, že namítané obchodní praktiky byly nekalé a že podle švédské právní úpravy týkající se reklamy a

obchodních praktik existují důvody k tomu, aby bylo společnosti Parfümerie Akzente zakázáno tyto obchodní praktiky používat.

- 4 POS nejprve zkoumal použitelnost švédského marketingového práva na tu část žaloby, která se týkala dotčených reklamních sdělení, jež byla uvedena na internetových stránkách. Uvedený soud měl za to, že společnost Parfümerie Akzente byla poskytovatelem služeb se sídlem v Německu. Prodej dotčeného zboží on-line představoval službu informační společnosti. POS rovněž rozhodl, že dotčená reklamní sdělení uvedená na internetových stránkách jsou součástí této služby a že požadavky na tato reklamní sdělení spadají do koordinované oblasti.
- 5 Podle názoru POS to znamená, že společnost Parfümerie Akzente byla oprávněna v rámci koordinované oblasti poskytovat služby informační společnosti uživatelům služeb ve Švédsku, aniž by podléhala švédské právní úpravě. V tomto ohledu POS vyložil švédskou právní úpravu provádějící směrnicí 2000/31 tak, že soud musí na dotčenou oblast použít švédské právo, avšak použití švédského práva nemůže zpravidla znamenat, že se na poskytovatele služeb společnost Parfümerie Akzente vztahují přísnější požadavky, než jaké stanoví hmotné právo státu usazení, tedy Německa.
- 6 POS dále uvedl, že směrnice 2005/29 provádí úplnou harmonizaci. Podle tohoto soudu to znamená, že ustanovení směrnice musí mít stejný význam a rozsah v celé Unii a že členské státy nemohou stanovit něco jiného, než co je v souladu se směrnicí a judikaturou Soudního dvora. Podle názoru POS by proto neměl existovat žádný rozdíl mezi německým a švédským právem, který by mohl způsobit, že by se při použití švédského práva vztahovaly na společnost Parfümerie Akzente přísnější požadavky, než jsou požadavky stanovené německým právem, nebo které by jinak představovaly překážku volného pohybu služeb. Uvedený soud upřesnil, že společnost Parfümerie Akzente neuvedla, v čem je švédské marketingové právo přísnější než směrnice 2005/29 nebo německé hmotné právo. Na tomto základě a vzhledem k tomu, že reklamní sdělení, která byla předmětem žaloby, měla účinky ve Švédsku, nic nebránilo tomu, aby se použila pravidla švédského marketingového práva.
- 7 Společnost Parfümerie Akzente se proti rozsudku POS odvolala k předkládajícímu soudu a navrhla, aby tento soud nároky KTF zamítl.

Hlavní argumenty účastníků původního řízení

- 8 KTF tvrdí, že dotčené obchodní praktiky jsou nekalé, a proto musí být zakázány. Společnost Parfümerie Akzente uváděla na trh prostřednictvím svých internetových stránek nesprávně označené zboží, které prodávala a dodávala konečným spotřebitelům ve Švédsku. Tato společnost uváděla na trh a prodávala některé kosmetické výrobky s aerosolovými rozprašovači, které nebyly označeny v souladu se švédskými právními předpisy, které provádějí a doplňují směrnicí 75/324. Ve Švédsku je protiprávní uvádět na trh nebo dodávat konečným spotřebitelům zboží s aerosolovými rozprašovači, které nemá takové označení ve

švédštině. Kromě toho společnost Parfümerie Akzente uvedla na trh a prodala množství kosmetických výrobků, u nichž chyběly informace ve švédštině o zvláštních bezpečnostních opatřeních, která je třeba dodržovat při používání tohoto zboží v souladu s čl. 19 odst. 1 písm. d) nařízení č. 1223/2009 a přílohou III tohoto nařízení. Tyto informace musí být uváděny ve švédštině v souladu se švédskými právními předpisy, které doplňují toto nařízení. Uvádět na trh nebo dodávat kosmetických výrobky konečným spotřebitelům, které nejsou opatřeny informacemi o zvláštních bezpečnostních opatřeních ve švédštině, je ve Švédsku protiprávní.

- 9 Pokud jde o význam směrnice 2000/31 a švédských právních předpisů, které tuto směrnici provádějí, KTF uvedla následující. Společnost Parfümerie Akzente uvedla na trh a prodávala své zboží na švédském trhu. Obchodní praktiky proto měly účinky ve Švédsku. Švédské předpisy, kterými se provádí směrnice 2000/31, jsou podřízeny předpisům, kterými se provádí směrnice 2005/29. Obecně zavedená zásada marketingového práva ohledně země účinku má proto přednost před zásadou země původu v souladu se švédskou právní úpravou, která vychází ze směrnice 2000/31. Směrnice 2005/29 zajišťuje úplnou harmonizaci, a proto švédské předpisy marketingového práva nemohou být nikdy přísnější než právní předpisy německého práva. Jelikož se dotčené obchodní praktiky týkají mimo jiné kosmetických výrobků a rozprašovačů, které nelze uvádět na švédský trh, nejsou relevantní ani ustanovení německého práva.
- 10 Společnost Parfümerie Akzente zpochybnila tvrzení a námitky KTF, že jednala v rozporu s pravidly švédského marketingového práva.
- 11 Společnost Parfümerie Akzente tvrdí, že směrnice 2000/31 a švédská právní úprava, která ji provádí, brání tomu, aby se na poskytovatele služby v rámci elektronického obchodu uplatňovala přísnější pravidla, než jsou pravidla stanovená v příslušném hmotném právu státu usazení. V daném případě zásada země původu podle těchto pravidel znamená, že švédské právo se nepoužije, pokud jsou německá pravidla marketingového práva méně přísná než pravidla švédská. Zásada země původu se vztahuje na tu část věci, která se týká reklamních sdělení na internetových stránkách. Tato zásada se však nevztahuje na ty části věci, které se týkají uvádění nesprávně označeného zboží na trh, neboť ze směrnice 2000/31 vyplývá, že na samotné dodání zboží se mají vztahovat vnitrostátní předpisy, přestože smlouva byla uzavřena elektronicky.

Stručný popis odůvodnění žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

- 12 V řízení před předkládajícím soudem vyvstaly otázky týkající se jednak švédského provedení směrnice 2000/31 a jeho souladu s unijním právem, a jednak rozsahu koordinované oblasti.
- 13 Švédský zákon o elektronickém obchodu provádí směrnici 2000/31 a vztahuje se na služby informační společnosti a na zahajování a provádění činností souvisejících s těmito službami. Služby informační společnosti zahrnují například

zasílání obchodních sdělení on-line a prodej zboží on-line (viz např. bod 18 odůvodnění směrnice 2000/31).

- 14 Článek 3 odst. 1 této směrnice stanoví, že každý členský stát dbá, aby služby informační společnosti poskytované poskytovatelem usazeným na jeho území byly v souladu s platnými vnitrostátními předpisy z příslušné koordinované oblasti. Článek 3 odst. 2 téže směrnice dále uvádí, že členské státy nemohou z důvodů spadajících do koordinované oblasti omezovat volný pohyb služeb informační společnosti z jiného členského státu.
- 15 Z judikatury Soudního dvora vyplývá, že směrnice nevyžaduje, aby byl uvedený článek 3 zaveden jako zvláštní kolizní norma. Pokud však jde o koordinovanou oblast, členské státy musí zajistit, aby se na poskytovatele služeb v rámci elektronického obchodu nevztahovaly přísnější požadavky, než jaké stanoví hmotné právo členského státu, v němž je poskytovatel služeb usazen, s výjimkou případů výslovně stanovených v čl. 3 odst. 4 směrnice 2000/31 (viz rozsudek ze dne 25. října 2011, eDate Advertising a další, C-509/09, EU:C:2011:685, body 53 až 68).
- 16 Ustanovení § 5 zákona o elektronickém obchodu provádí čl. 3 odst. 1 směrnice 2000/31. Z tohoto paragrafu vyplývá, že v rámci koordinované oblasti se švédské právo použije na služby informační společnosti poskytované poskytovateli služeb usazenými ve Švédsku, a to i v případě, že jsou tyto služby zcela nebo zčásti určeny příjemcům služeb, kteří se nacházejí v jiném státě EHP. Důsledkem tohoto ustanovení je, že všichni poskytovatelé služeb usazení ve Švédsku musí při poskytování služeb informační společnosti dodržovat švédské právní předpisy v rámci koordinované oblasti. Tak je tomu i v případě, že služby jsou určeny pouze příjemcům v jiné zemi EHP. Pravidlo je tedy kolizní normou, která částečně přiznává účinnost zásadě země původu. V rámci působnosti zákona o elektronickém obchodu se má za to, že tato kolizní norma má přednost před zásadou země účinku, která je obecně přijímanou zásadou ve švédském marketingovém právu.
- 17 Ta část zásady země původu, která se vztahuje na poskytovatele služeb usazené mimo Švédsko, je zakotvena v § 3 zákona o elektronickém obchodu. Podle prvního pododstavce tohoto paragrafu je poskytovatel služeb usazený v jiném státě EHP než ve Švédsku oprávněn poskytovat služby informační společnosti příjemcům ve Švédsku, aniž by tomu bránila švédská právní úprava v rámci koordinované oblasti. Toto ustanovení provádí čl. 3 odst. 2 směrnice 2000/31, který stanoví, že členské státy nemohou z důvodů spadajících do koordinované oblasti omezovat volný pohyb služeb informační společnosti z jiného členského státu.
- 18 Znění ustanovení § 3 prvního pododstavce zákona o elektronickém obchodu není stejné jako znění čl. 3 odst. 2 směrnice 2000/31. V tomto ohledu není ve švédském ustanovení uvedeno, jako je tomu v čl. 3 odst. 2, že švédská pravidla v rámci koordinované oblasti nesmí omezovat volné poskytování služeb informační

společnosti z jiného členského státu. V souladu se závěrem Soudního dvora rovněž nestanoví, že švédské předpisy se použijí za předpokladu, že poskytovatel služeb nepodléhá přísnějším předpisům, než jaké stanoví hmotné právo členského státu, v němž je poskytovatel služeb usazen.

- 19 Znění švédského ustanovení by tedy mohlo být považováno za takové, že švédská pravidla v rámci koordinované oblasti se nevztahují na služby pocházející ze zemí mimo Švédsko, bez ohledu na to, zda švédská pravidla jsou či nejsou přísnější než pravidla země původu. Švédský zákonodárce při provádění směrnice 2000/31 rovněž stanovil zásadu země původu tak, že pro poskytovatele služeb, na které se vztahuje koordinovaná oblast, má být dostačující, aby dodržoval právní předpisy státu, v němž je usazen.
- 20 Pokud by měl být první pododstavec § 3 zákona o elektronickém obchodu vykládán v tom smyslu, že zahraniční subjekt má mít možnost nabízet služby ve Švédsku volně a bez omezení vyplývajících ze švédských právních předpisů, byl by takový způsob provedení čl. 3 odst. 2 směrnice 2000/31 skutečně v souladu se závěrem Soudního dvora ve věci eDate Advertising a další. Takový systém by totiž nezpochybnitelně zajistil, že obecně by zahraniční hospodářský subjekt v rámci koordinované oblasti nikdy nepodléhal přísnějším švédským požadavkům, než jaké stanoví hmotné právo země původu. Současně ale podle předkládajícího soudu vyvstává otázka, zda by takové provedení čl. 3 odst. 2 uvedené směrnice bylo slučitelné s unijním právem a jeho účinným uplatňováním.
- 21 Takové provedení by například znamenalo, že právní předpisy marketingového práva provádějící směrnicí 2005/29 v zásadě nelze použít, pokud je poskytovatel služeb usazen v jiném členském státě a poskytuje služby informační společnosti z jiného členského státu. To by ve svém důsledku mimo jiné znamenalo, že soutěžitelé nebo sdružení spotřebitelů, kteří jsou dotčeni určitými praktikami online marketingu, by byli nuceni obracet se na soudy a jiné orgány ve státě usazení poskytovatele služby, aby tam zahájili řízení v jiném jazyce, a to při použití hmotného práva jiného členského státu. I s přihlédnutím ke kontextu ochranných pravidel zakotvených například ve směrnici (EU) 2020/1828 o zástupných žalobách na ochranu kolektivních zájmů spotřebitelů lze takový systém zpochybnit s ohledem na vysokou úroveň ochrany spotřebitele a systém dodržování ustanovení směrnice 2005/29 (viz zejména článek 11).
- 22 Celkově není podle předkládajícího soudu zřejmé ani vyjasněné, jak má být unijní právo vykládáno při posuzování otázky slučitelnosti s unijním právem a jeho účinným uplatňováním ve vztahu k takovému provádění čl. 3 odst. 2 směrnice 2000/31, podle kterého vnitrostátní předpisy v rámci koordinované oblasti, včetně vnitrostátních předpisů, které provádějí směrnicí 2005/29, nelze zpravidla použít, pokud je poskytovatel služeb usazen v jiném členském státě a poskytuje služby informační společnosti z jiného členského státu.
- 23 Pokud jde o rozsah koordinované oblasti, předkládající soud uvedl, že se vztahuje na požadavky týkající se takových on-line činností, jako jsou informace on-line,

reklama on-line, prodej on-line a smlouvy on-line. Nevztahuje se však na právní požadavky členských států týkající se zboží, jako jsou bezpečnostní normy, požadavky na označování nebo odpovědnost za výrobek, ani na požadavky členských států týkající se dodání nebo přepravy zboží (viz bod 21 odůvodnění a čl. 2 písm. h) směrnice 2000/31).

- 24 Soudní dvůr rovněž rozhodl, že koordinovaná oblast zahrnuje požadavky na prodej zboží online. Koordinovaná oblast se však nevztahuje na požadavky použitelné na dodání zboží, ohledně kterého byla smlouva uzavřena elektronickými prostředky. Vnitrostátní právní úprava, která se týká podmínek, za nichž může být zboží prodávané on-line dodáváno v rámci území členského státu, nespadá do působnosti této směrnice (viz rozsudek ze dne 2. prosince 2010, Ker-Optika, C-108/09, EU:C:2010:725, body 24 až 31).
- 25 Ani ze směrnice 2000/31, ani z judikatury Soudního dvora však není zřejmé, jak to funguje v situaci, kdy uvádění na trh a prodej on-line se týkají zboží, které je údajně označeno v rozporu s požadavkem, který se vztahuje na samotné toto zboží v členském státě kupujícího spotřebitele. Konkrétně z unijního práva jasné nevyplývá, zda se koordinovaná oblast podle směrnice 2000/31 vztahuje na požadavky na uvádění na trh a online prodej výrobku, který údajně nesplňuje požadavky vztahující se na výrobky jako takové.
- 26 Pokud by se v takové situaci koordinovaná oblast vztahovala na uvádění výrobku na trh a jeho prodej on-line, vyvstává podle předkládajícího soudu rovněž otázka, zda mají být z koordinované oblasti vyloučeny požadavky týkající se dodání a výrobku jako takového v souladu s čl. 2 písm. h) bodem ii) směrnice 2000/31.
- 27 V případě prodeje on-line, kdy je prodej poskytovatele služby zcela určen spotřebitelům v jiném členském státě, v němž poskytovatel služby nemá stálou provozovnu, je dodání výrobku v praxi nezbytným krokem při poskytování služby, a proto by bylo považováno za aspekt, který je doplňkový a neoddělitelný od poskytování služby. V takových případech je tedy dodání výrobku jako takového základním požadavkem pro prodej on-line.
- 28 Pokud by se v takové situaci koordinovaná oblast vztahovala na požadavky týkající se uvádění na trh a prodeje on-line, ale nikoli na požadavky týkající se doručení nebo zboží jako takového, mohly by se na různé fáze transakce vztahovat právní rámce různých členských států. V takovém případě by mohla nastat situace, kdy by bylo legální uvádět na trh a prodávat zboží spotřebiteli on-line, ale zároveň by nebylo legální spotřebiteli samotné zboží doručovat. Dalo by se tedy říci, že cíl směrnice 2000/31, kterým je odstranění právní nejistoty a podpora volného pohybu, pokud jde zejména o takový prodej, který se uskutečňuje online, by byl zmařen.
- 29 Dalším aspektem při posuzování rozsahu působnosti koordinované oblasti je vztah a interakce mezi směrnicí 2000/31 a dalšími unijními právními předpisy. Požadavky, kterým podléhá zboží jako takové v členském státě spotřebitele,

mohou ve skutečnosti, jako v tomto případě, vyplývat z vnitrostátních předpisů, které provádějí a doplňují unijní odvětvové právní předpisy, včetně čl. 8 odst. 2 směrnice 75/324 a čl. 19 odst. 5 nařízení č. 1223/2009, a znamenají, že požadavky týkající se zboží musí být splněny, aby zboží mohlo být propuštěno na trh nebo dodáno konečným spotřebitelům v tomto členském státě.

PRACOVNÍ DOKUMENT